	Vragenlijst klimaat			
	Voordat u met deze vragenlijst naar de g	l gemeente stant is het handig om eerst		
	contact op te nemen met COS Noord-He			
	gemeente al betrokken is bij het klimaat	~~_~~		
	ondersteund. Het kan dan bijvoorbeeld l			
	•	0 0		
	nemen met de desbetreffende veldwerke			
	dat geval het contactadres. Dus mail of l (cosnhn@cossen.nl).	ber even voor u aan deze njst begint		
Vra	genlijst Klimaat			
1	Gaat uw gemeente dit jaar concreet	Het gemeentelijk klimaatconvenant is	Ja/nee	2
1	aan de slag met het gemeentelijk	een recent tot stand gekomen regeling	Ja/ nec	
	klimaatconvenant?	waarin gemeenten zich, via het VNG,		
	Kiiiiaatconvenant?	verbinden aan een ambitieus		
		klimaatbeleid en in ruil daarvoor		
		subsidie van het rijk ontvangen.		
		Gemeenten hoeven niet individueel		
		een dergelijk convenant te tekenen		
		maar zullen zich wel bij de Novem		
		moeten aanmelden waarna er een		
		klimaatscan wordt gehouden. Die		
		aanmelding en het starten van de		
		klimaatscan is het criterium om de		
	77	vraag positief te beantwoorden.	. ,	_
2	Uw gemeente beschikt over een	Een energiebeleidsplan is een	Ja/nee	2
	energiebeleidsplan waarin	belangrijke basis voor het		
	uitdrukkelijk naar	energiebeleid. Binnenkort praten we		
	klimaatproblematiek wordt verwezen.	niet meer over 'energiebeleid' maar		
		over 'klimaatbeleid'. Ook kleinere		
		gemeenten moeten over een dergelijk		
		plan beschikken. Dat betekent niet dat		
		ze dat zelf vorm moeten geven. Een		
		dergelijk plan kan heel goed in		
		gewestelijk verband worden ingevuld.		
3	Uw gemeente is voornemens, op	Het laten doorwerken van	Ja/nee	2
	basis van een raadsbesluit, om in de	klimaatbeleid in relevante sectoren		
	komende collegeperiode	(zoals bestemmingsplannen, verkeer		
	klimaatbeleid zodanig vorm te geven	en vervoer, economische		
	dat de meeste aspecten van	ontwikkeling, ontwikkeling landelijk		
	klimaatbeleid doorwerken in de	gebied) is van wezenlijk belang. Vaak		
	relevante beleidsterreinen.	is 'energiebeleid' beperkt tot de		
		rijkwijdte van een ambtenaar die		
		probeert om bv. op scholen, in		
		gymzalen en een aantal gemeentelijke		
		gebouwen energiebesparing te		
		stimuleren. Vaak steunt een dergelijke		
		ambtenaar nog enkele		
		energieprojecten in de gemeenten en		
		overleg met by. woningcorporaties of		
		winkeliers. Maar nu gaat het om		
		doorwerking naar alle		

		I	Ι	
		beleidssectoren. Dus het opnemen van		
		klimaatparagrafen in beleidsplannen		
		van de sectoren economie, verkeer en		
		vervoer, wonen etc		
4	Heeft uw gemeente een ambtenaar	Meestal gaat het hier om de	Ja/nee	1
	energiebesparing/ duurzame energie	'energiecoördinator'. Wil de gemeente		
	in dienst, alléén of in gewestelijk	energiebesparing en alternatieve		
	verband?	energie serieus nemen dan zal ze,		
		alléén of samen met buurgemeenten,		
		zo iemand moeten aanstellen.		
		Daarmee is er iemand		
		verantwoordelijk voor dit onderwerp.		
5	In uw gemeente is sprake van een	Overleg met maatschappelijke	Ja/nee	2
	actieve en gestructureerde	organisaties, bedrijfsleven,		
	samenwerking op het gebied van	woningcorporaties is van wezenlijk		
	klimaat/energiebeleid met actoren in	belang om klimaatbeleid vorm te		
	uitvoering	geven. Er zijn heel wat programma's		
		voor verschillende groepen in de		
		samenleving die energiebesparing		
		mogelijk maken. Om die		
		programma's ook daadwerkelijk te		
		introduceren is overleg noodzakelijk.		
		Dat overleg moet structureel zijn en		
		niet op basis van toevalligheid plaats		
		vinden. Het overleg moet genotuleerd		
		worden, de deelnemers moeten tijdig		
		een agenda krijgen en het overleg		
		moet regelmatig plaatsvinden.		
6	Uw gemeente heeft het energiebeleid	Het is goed als een gemeente probeert	Ja/nee	2
U	breed naar de bevolking en	om met haar kennis over de	Ja/Hee	
	~~-~~			
	doelgroepen gecommuniceerd met	energieconsumptie naar buiten te		
	verwijzing naar klimaatproblematiek.	treden. De Europese Unie besloot in		
		1997 op de Klimaat-top in Kyoto om		
		zijn CO2-emissies in 2010 met 8		
		procent te verlagen ten opzichte van		
		1990. Gemeenten zullen daaraan een		
	C (1'') 1	concrete bijdrage leveren.		
	Gemeentelijke gebouwen en			
7	installaties	De comete eten die een een een de le	To /re	2
7	Heeft uw gemeente meetbare doelen	De eerste stap die een gemeente kan	Ja/nee	2
	gesteld, uitgedrukt in concrete	nemen, is het eigen energiegebruik		
	reducties in kilowattuur en/of m3 gas	onder de loep leggen. We vragen hier		
	per werkplek of volume gebouw,	dus naar het eigen energieverbruik in		
	voor haar gemeentelijke gebouwen	volle omvang! We vragen naar al het		
	en/of andere openbare gebouwen	energiegebruik onder beheer van de		
	onder beheer bij de gemeente.	gemeente, dus gebouwen waar de		
		gemeente een verantwoordelijkheid in		
		heeft.	]	
	Duurzaam bouwen			
8	Is voor de uitvoering van het beleid	In kleine gemeenten kan dat een	Ja/nee	2

	duurzaam bouwen een coördinator	ambtenaar zijn die enkele uren		
	vrijgesteld?	daaraan kan besteden. In grote		
	viljgesteld:	gemeenten kunnen het een of		
		meerdere ambtenaren zijn die daar		
		fulltime aan werken.		
9	Is er voor de uitvoering van het beleid	Duurzaam bouwen' vraagt om een	Ja/nee	1
)	duurzaam bouwen een structureel	sterje inzet van de gemeente. Dat	Ja/Hee	1
	budget aanwezig?	betekent dat er ook geld moet zijn		
	budget danwezig:	voor een medewerker en voor		
		uitvoeringstaken, zoals het inhuren		
		1		
		van een adviesbureau en het geven		
		van voorlichting. Dat budget moet		
		'structureel' zijn, dus de komende		
		jaren steeds vast in de begroting van		
		de gemeente terug komen. Want		
		'duurzaam bouwen' is ook een kwestie		
10	To in our companies are a series.	van lange adem.	To /	1
10	Is in uw gemeente een convenant	Gemeenten moeten van het ministerie	Ja/nee	1
	duurzaam bouwen getekend?	VROM terughoudend zijn wat betreft		
		dwingende voorschriften als het om		
		duurzaam bouwen gaat. Een manier		
		om er toch voor te zorgen dat alle		
		partijen die bij het bouwen en renoveren van huizen betrokken zijn,		
		daadwerkelijk, mee doen is het		
		tekenen van een convenant. Daarin		
		wordt door architecten,		
		projectontwikkelaars, aannemers, de		
		gemeente, woningcorporaties en		
		andere partijen afgesproken wat hun		
		inspanningen zijn op het gebied van		
		duurzaam bouwen. Een dergelijk		
		convenant is een belangrijke basis		
		voor het werk van een coördinator		
		duurzaam bouwenHet Rotterdamse		
		convenant is een mooi voorbeeld		
11	Indien de gemeente een convenant	Met het woord 'structureel' bedoelen	Ja/nee	2
	duurzaam bouwen kent, wordt dit	we dat het convenant echt in al haar		
	convenant structureel uitgevoerd?	onderdelen een plek heeft gekregen in		
		deuitvoering. Het is geen vrijbljivend		
		stuk. De ondertekenaars zijn steeds in		
		overleg en samenwerking bezig om		
		het convenant uit te voeren en geven		
		daar ook structureel vorm aan!		
12	Wordt elk nieuwbouw- en	Dat zal blijken uit het vroegtijdig	Ja/nee	1
	grootschalig renovatie- of sloopplan	voorleggen van al deze plannen aan		
	in een zeer vroeg stadium op de eisen	de coördinator duurzaam bouwe.		
	van duurzaam bouwen doorgelicht?	Maar echte veranderingen krijg je pas		
		als bij elk plan in de ontwerpfase		
		wordt gecontroleerd op de eisen van		

		T	_	
		duurzaam bouwen. Er zijn heel wat		
		gemeenten met mooie plannen, met		
		een coordinator, maar zonder regeling		
		voor álle bouw-, sloop- en		
		renovatieprojecten, waardoor toch		
		heel regelmatig niet duurzaam		
		gebouwd wordt.		
13	Houdt de gemeente bij hoeveel	Monitoring is belangrijk. Je kunt	Ja/nee	1
	duurzaam gebouwde en gerenoveerde	prachtige regels opstellen, iedereen	Jan Hee	1
	huizen en gebouwen binnen de	een handtekening ontlokken en		
	gemeentegrenzen staan en welke	daarop voorkeur geven. Maar hoe		
	maatregelen daarbij zijn getroffen?	weet je dat er ook daadwerkelijk wat		
		gebeurt? Alleen door consequent		
		bijhouden van de gegevens zal		
		uiteindelijk een beeld ontstaan van		
		voor- en achteruitgang.		
14	Is het voor eigen projecten van de	FSC staat voor Forest Stewardship	Ja/nee	2
	gemeente verplicht om bij het gebruik	Council. Het is een organisatie die		
	van tropisch hardhout, gebruik te	een aantal eisen aan de bosbouw heeft		
	maken van hardhout met het FSC-	gesteld en daarvoor een keurmerk		
	keurmerk (zowel bij bouwprojecten	heeft ontwikkeld. Hout afkomstig uit		
	als bij groenvoorzieningen)	bossen goedgekeurd door de Forest		
	3 6	Stewardship Council is op een		
		duurzame wijze geproduceerd. Dat		
		hout krijgt het FSC keurmerk.		
15	Geeft uw gemeente intensief	Huishoudens en burgers zijn voor de	Ja/nee	2
	voorlichting aan haar burgers gericht	gemeente moeilijk te bereiken. Want	1000	
	op energiebesparing?	een ieder is vrij om meer of minder		
	op energieoesparing.	energie te gebruiken. Tóch heeft de		
		gemeente wel middelen om de		
		bevolking te bereiken. Hier willen we		
		weten of de gemeente het middel		
		'voorlichting' gebruikt. Intensieve		
		voorlichting betekent dat jaarlijks via		
		advertenties of artikelen in huis aan		
		huis bladen zeker vier keer aandacht		
		besteed wordt aan concrete		
		mogelijkheden voor energiebesparing		
		én dat voor een aantal groepen (zoals		
		wijken of specifieke gebruikers)		
		speciale programma's worden		
		ontwikkeld. Bijvoorbeeld in het kader		
		van het Energie Prestatie Advies voor		
I		_	1	
		particulieren.		, ,
16	Stimuleert uw gemeente het Energie	<u>!</u>	Ja/nee	1
16	Stimuleert uw gemeente het Energie Prestatie Advies?	Het Energie Prestatie Advies is een	Ja/nee	1
16		Het Energie Prestatie Advies is een vrijblijvend advies dat door erkende	Ja/nee	1
16		Het Energie Prestatie Advies is een vrijblijvend advies dat door erkende installateurs wordt uitgebracht. Een	Ja/nee	1
16		Het Energie Prestatie Advies is een vrijblijvend advies dat door erkende installateurs wordt uitgebracht. Een woning wordt, met behulp van een	Ja/nee	1
16		Het Energie Prestatie Advies is een vrijblijvend advies dat door erkende installateurs wordt uitgebracht. Een	Ja/nee	1

			ī	
		van energiebesparing en de bewoner krijgt een advies met daarbij het		
		volledige kostenplaatje, inclusief		
		terugverdientijden en mogelijke		
		subsidies. Tegelijk worden mogelijke		
		contracten voor uitvoering geregeld		
		zodat de bewoner/eigenaar feitelijk		
		weinig zelf meer hoeft uit te zoeken		
		en snel tot energiebesparing kan		
		komen. Dit advies (EPA) is een		
		belangrijk instrument maar moet dan		
		wel gericht worden aangeboden en		
17	W/ · 1 · · ·	ondersteund.	T /	1
17	Was er in uw gemeente per 1 januari	Er zijn ongeveer 6,5 miljoen	Ja/nee	1
	2002 per 100 huishoudens minstens	huishoudens in Nederland. De		
	één zonneboiler geplaatst?	doelstelling van het Nederlands beleid		
		op zonneboilers is dat er 80.000		
		zonneboilers in het jaar 2000 zijn		
		geplaatst. Sommige huishoudens zullen er twee hebben, een aantal		
		zonneboilers komen bij bedrijven en		
		sportgelegenheden. Dus als 1 op de 100 huishoudens een zonneboiler		
		heeft, dan komen we aardig in de richting van de landelijke doelstelling.		
		Nu kunt u dus eenvoudig aan uw		
		gemeente vragen of in januari 2001		
		deze doelstelling gehaald is. In 2010		
		moeten er 400.000 zonneboilers zijn.		
		Dan zal 1 op de 20 huishoudens een		
		zonneboiler moeten hebben.		
18	Is in uw gemeente, per 1 januari	Eenzelfde berekening kan gemaakt	Ja/nee	1
	2001, per honderd huishoudens	worden voor photovoltaïsche cellen,	0 00, 110 0	
	minstens één vierkante meter	de zonnepanelen die elektriciteit		
	zonnepaneel geplaatst?	produceren. Voor het jaar 2000 is een		
	1 01	oppervlak van 77.000 vierkante meter		
		het uitgangspunt. Voor het jaar 2007		
		moet dat groeien naar 1.000.000		
		vierkante meter. Dat is een ware		
		revolutie in de zonne-energie!		
		Aangezien er 6,5 miljoen huishoudens		
		zijn zou er in het jaar 2000 per 100		
		huishoudens zeker 1 vierkante meter		
		zonnepaneel moeten zijn. In het jaar		
		2007 zal er per zes huishoudens zeker		
		1 vierkante meter zonnepaneel		
		geïnstalleerd moeten worden.		
		Gemeenten hebben hierin een		
		belangrijke taak. Wij zijn benieuwd		
		of uw gemeente al een bescheiden		

		1 1 6. 1. 1 1	I	
		start heeft gemaakt door in ieder		
		geval aan de doelstelling voor het jaar		
		2000 te voldoen		
	Bedrijven			
19	Geeft uw gemeente intensief	Een scan op energie-efficiency laat	Ja/nee	1
	voorlichting aan bedrijven over	goed zien wat je kan verbeteren. Voor		
	energiebesparing?	bedrijven een zinvolle investering Er		
		zijn speciale programma's voor		
		dergelijke scans, die lijken op het		
		Energie Prestatie Advies voor huizen.		
		Vaak is een dergelijke scan		
		vrijblijvend maar wel heel		
		informatief. Het is toch niet teveel		
		gevraagd om een aantal bedrijven,		
		inclusief de agrarische bedrijven, van		
		een dergelijke scan te voorzien? In		
		combinatie met een scan voor		
		bedrijven is een voorlichtingstraject		
		onmisbaar. Ook daarvoor is		
		uitstekend materiaal beschikbaar waar		
		gemeenten en bedrijven zo over		
		kunnen beschikken! Experimenteren		
		is het fundament voor al het		
		innovatief beleid. De gemeente kan		
		hier stimulerend in optreden Voor		
		bedrijven een voordelige optie als ze		
		meer in beeld komen, prijzen kunnen		
		ontvangen, stimuleringssubsidies		
		krijgen. De gemeente kan zorgen voor		
		de onderhandelingen voor dergelijke		
		subsidies.		
	Verkeer en Vervoer			
20	Is het energie en/of klimaatvraagstuk	Een beleidsplan verkeer & vervoer	Ja/nee	1
	een onderdeel van het beleid op	zou zich moeten richten op concrete		
	verkeer & vervoer?	doelstellingen van energiebesparing.		
		Die doelstellingen moeten dan ook		
		terugkomen in het beleidsplan en in		
		evaluatieprocedures zodat ook de		
		effecten van beleidsinspanningen		
		getoetst kunnen worden.		
21	Stimuleert uw gemeente gericht het	Vaak zeggen gemeenten dat zij het	Ja/nee	2
	openbaar vervoer en het gebruik van	openbaar vervoer of het gebruik van		
	de fiets?	de fiets willen stimuleren. Maar hoe		
		controleren ze dat deze verandering		
		ook werkelijk plaats vindt? En hebben		
		ze ook een doelstelling geformuleerd		
		waar ze aan te houden zijn? Of wordt		
		aangegeven dat de wandelaar, fiets en		
		openbaar vervoer ruim baan krijgen		
		zonder dat een verandering van het	]	

		[	I	
		feitelijk gebruik van		
		vervoersmiddelen wordt nagestreefd?		
		Met andere woorden, we willen weten		
		welke concrete maatregelen de		
		gemeente neemt om fiets en openbaar		
		vervoer te stimuleren.		
22	Zijn in uw gemeente meer dan de	Eind 1997 zijn de wegbeheerders in	Ja/nee	1
	helft van de woonstraten als 30 km	Nederland (gemeenten, provincies,		
	zone aangewezen?	waterschappen en het rijk) een aantal		
		maatregelen overeengekomen die er		
		voor moeten zorgen dat Nederland		
		nog verkeersveiliger wordt		
		(startprogramma Duurzaam Veilig).		
		Eén van deze maatregelen is dat		
		uiterlijk in 2002 de helft van elke		
		gemeente is ingericht als		
		'verblijfsgebied' waar een		
		maximumsnelheid van 30 km/u gaat		
		gelden. Het gaat hier om de omgeving		
		van scholen, woonwijken,		
		winkelstraten, kortom daar waar veel		
		voetgangers, fietsers en spelende		
		kinderen zijn. Smalle rijbanen,		
		drempels, versmallingen,		
		klinkerbestrating enzovoort moeten er		
		voor zorgen dat er ook niet harder		
		gereden kan worden dan 30 km/uur.		
		Het is de bedoeling dat uiteindelijk		
		zo'n 80% van elke gemeente als		
		'verblijfsgebied' ingericht wordt. Voor		
		meer informatie: www.3vo.nl.		_
23	Heeft uw gemeente met de	Kinderen en ouders weten vaak al te	Ja/nee	2
	verschillende groepenen burgers en	goed waar ze overzicht over het		
	bewoners zoals kinderen en ouderen,	verkeer hebben, waar het oversteken		
	een analyse gemaakt van knelpunten	gevaarlijk is en waar verbeteringen		
	op het gebied van verkeersveiligheid?	noodzakelijk zijn. Er zijn een aantal		
		gemeenten die samen met deze		
		groepen, bijvoorbeeld als onderdeel		
		van een schoolproject, die		
		inventarisatie hebben gemaakt.De		
		wijk is van ons allemaal is een project		
		waarbij ook kinderen betrokken zijn:		
		http://www.de-wijk-is-van-ons-		
		allemaal.nl/kinderparticipatie.html		
24	Zijn bij alle scholen speciale	Zo vanzelfsprekend als het lijkt, zo	Ja/nee	2
	voorzieningen getroffen voor het	weinig gebeurt het. Honderduizenden		
	veilig maken van aan- en	kinderen gaan hollend, springend en		
	afvoerroutes en oversteekplaatsen?	spelend van huis naar school en		
		omgekeerd zonder dat er effectieve		
		maatregelen zijn genomen om hun		
			<u> </u>	

_				
		veiligheid te verbeteren. Een		
		wegversmalling bij de school,		
		verkeersdrempels, hekken om te		
		voorkomen dat kinderen zo de weg op		
		springen, 'klaar-overs' die het verkeer		
		regelen als de scholen 'in' of 'uit' gaan.		
		Het moet bij alle scholen een		
		basisvoorziening zijn! Het is goed		
		mogelijk dat de gemeente u antwoord		
		dat bij heel veel scholen dergelijke		
		maatregelen zijn getroffen. Dat		
		vinden we niet voldoende. Het aantal		
		scholen in een gemeente is beperkt en		
		goed bekend. Elke school zonder		
		veilige aan- en afvoerroutes en		
		oversteekplaatsen is er een teveel.		
		Natuurlijk kan het wel zo zijn dat bij		
		een bepaalde school geen speciale		
		voorzieningen noodzakelijk zijn maar		
		dat moet dan uit de inventarisatie		
		blijken.		
25	Zijn alle woonwijken/dorpskernen	Bereikbaar betekent dat de bushalte of	Ja/nee	1
23	van uw gemeente van 's ochtends 7	het treinstation op een afstand van	34/1100	
	uur tot 's avonds 10 uur bereikbaar	minder dan 300 meter te lopen is		
	met het openbaar vervoer?	langs veilige wegen. Een dienst als de		
	met het openouur vervoer.	servicetaxi komt in de volgende vraag		
		aan bod en rekenen we niet tot het		
		'reguliere' openbaar vervoer. Die		
		hebben een hogere drempel.		
26	Doet uw gemeente mee aan de	"De campagne De autovrije Zondag"	Ja/nee	1
20	autovrije dag op 22 september 2002?	wordt sinds 1999 op een zondag in	Jul Hee	1
	autovirje aug op 22 septemeer 2002.	september gehouden. Indien uw		
		gemeente in 2002 ook activiteiten		
		ontwikkeld dan kunt u voor deze		
		vraag ook een punt toe kennen. Voor		
		meer informatie: www.autovrijedag.nl/		
27	Doet uw gemeente mee aan de	Elk jaar is er een dag dat de straat	Ja/nee	1
	nationale straatspeeldag op 29 mei	voor de kinderen is. Vaak worden	,	_
	2002?	daar niet voor scholen etc Het laat		
		zien dat de straat een plek is waar		
		kinderen graag spelen en ook de		
		ruimte nodig hebben. Voor meer		
		informatie: De nationale		
		straatspeeldag wordt op heel veel		
		plekken gevierd. Meer informatie:		
		www.straatspeeldag.nl/de doorgaande		
		wegen voor gebruikt maar juist wegen		
		in woonwijken,		
	Maximumscore	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		40
	T-TWITTINITIDE OTC	1		10

Naam	
Organisatie	
Straat	Telefoon
Postcode	Fax
Plaatsnaam	E-mail
Correctie op de vragenlijst : Maximaal + of - 6 p	punten
Toelichting	
Contactambtenaar:	
Naam	
Afdeling	
Telefoon	
Adres	